

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden vasárnap.

Telefon szám: 18

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
tések, nyilttéri és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Aminek jönni kell.

Ismeri már az ország a kiegyezési javaslatot, a nagy művet, amelyet hónapok óta kovácsoltak erről is, arról is, magyar kézzel is, osztrák kézzel is.

Bár ne ismerné! A nemzet nagy többségének vágyai nem a hatvanhetes alap fenntartása felé szállanak sőt annak mielőbb való megszüntetését remélték.

Ezek a nemzeti aspirációk most még nem teljesedhettek. Annyi kényszerítő körülmény, annyi politikai tekintet tette szükségessé és elodázhatatlanná a kiegyezés megkötését, hogy azok kényszerítő hatalma előtt államéreldekből meg kell hajolnia a függetlenségi pártnak is, hacsak nem akarja — miként egyes kormányférfiak nyíltan kimondották — az országot az anyagi tönk elé juttatni.

Hát ez súlyos érv, mely ellen bizony-bizony bajos ellenvetést tenni.

Ha a függetlenségi párt vezeterei úgy tapasztalták, hogy ez a helyzet, — úgy látjuk — nem marad más hátra, mint elnyelni még a keserű orvosságot, hogy a nemzet gazdaságilag tönkre ne menjen.

De mindamellett nem szabad a kiegyezés keserű labdacsát úgy bevenni, ahogyan ma elkészítve van. Ellenértéket kell keresni, mely a rendelkezésre álló törvényes alapon jelentős lépés legyen a nemzeti önállóság felé.

Lehet és kell találni ily ellenértéket. Ott van a nemzeti bank! Ennek a kérdésnek rendezése nyitva maradt, a kiegyezésben erre nézve az ország szabad elhatározása korlátozva nem lett, így tehát mi akadályos sincs annak, hogy 1910-ben a magyar nemzeti bank fel ne állíttassék.

Bármilyen nehéz is e kérdés a súlyos vereség után, ezt csak győzedelmesen lehet megoldani a magyar érdekek javára. Ha ebben a kérdésben is a jelenlegi állapot

fenntartása mellett maradnak meg a vezérférfiak, akkor feltartóztatlanul visszafelé futand a magyar nemzet függetlenségének szekere, amelyet az önállóság útjára irányított a nemzeti akarat akkor, amikor a képviselőházba függetlenségi többséget küldött.

A kényszerhelyzet, sajnos, ránk erőltette a kiegyezést, vele még a mire éppen nem számítottunk, magasabb kvótát is, de meg kell menteni a hajótörésből azt, ami még megmenthető. Ne törjön össze minden, mihez jogunk van, a hatvanhét vészes szirtjein, mert mire jó akkor a függetlenségi többség, ha megmenteni még azt sem tudja ennek jogaiból a nemzet számára, aminek megmentéséhez erős kitartással, a nemzeti élet megrázkódtatása nélkül módja és alkalma van.

A függetlenségi pártnak a legközelebbi jövőben ez a legelső feladata.

Vajha a nemzet megelégedésére oldaná meg e feladatát!

T A R T A L O M.

Az anya.

— Te még itt vagy? Mit akarsz Gizike?

A megszólított, beteges tekintetű gyermek felveté hágyadt szeméit anyjára, arra a gyönyörű asszonyra, a ki hanyagul dült végig a gazdag himnésű ottománon.

— Szere né, ha te engem egy kicsit szeretnél! — Dadogá felénken a kicsike.

— Hiszen szeretlek.

— Nagyon?

— Igen.

— Akkor végy az öledbe és csókolj meg.

A szép asszony lehajolt gyermekéhez s ölébe emelte.

— Nos, meg vagy elégedve?

— Oh mama, mily jó vagy te! — Ujjongott a picit, karjaival erősen átszorítva a kis mama nyakát.

A fiatal asszony erősen szemébe nézett gyermekének.

Férje arcának mása volt ez a kis göndör fő, férjének, a kit soha sem szeretett.

— Most már menj Gizikám, légy jó leányka, a mama most háborítatlan akar lenni!

Gizike engedelmességgel vonult vissza babáihoz a sarokba, a szép Karola pedig

félig lezárt szemekkel dőlt végig újra az ottománon.

Még igen fiatal volt: alig túl a huszon; éppen a felében férje korának.

Atyja a hadseregnél szolgált s mint őrnagy, ő volt a kis helyőrség feje.

Egyszer váratlanul lepte meg a pénztárvizsgáló bizottság. Valami elfeledett kulcsért visszament a szobájába, a honnan többé nem jött ki.

A bizottság a pénztárt üresen, az őrnagyot meg állott szívvel találta meg. A másik percben neje már özvegy, egyetlen leánya pedig árva volt.

A fényhez szokott család ajtaján most egyszerre bekopogtatott a nyomor. Elhagyta őket mindenki, csak Vámos Béla, Karola mostani férje maradt hűségesen oldaluk mellett.

Félév múlva feleségévé lett.

Az ifjúság aranyos illúzióit mind eltemette az az oltár előtt kimondott igen.

Nagyon szerette anyját s nem tudta elviselni, hogy most öreg napjaira nyomorogjon. Odaveté tehát magát áldozatul.

Nemsokára azonban újra feléledt keblében a mult délibabos világa, képzeletében újra, meg újra megjelent a gyermekálmok ideálja, a délceg tengerészti. Hiába volt férje gyöngéd, hiába halmozta el szeretetének egész hevével, ő csak szabadságának elrablóját látta benne.

És Vámos sokkal büszkébb volt, hogyszem szerelemért könyörögjön. Belétemet-

kezett a foglalkozásába és az asszonykát teljesen magára hagyta. Az elhanyagolás pedig — mint Karola nevezte — még inkább elkeserítette őt.

Allapotán az sem változtatott semmit, hogy anyáva lön. Gyermekeit nem igen halmozta el anyai szeretetével, mert minden mozdulata, halvány arcocskájának minden vonása, folyton gyűlölt férjére emlékeztette.

Négy év mult el ily szerencsétlenül, midőn Dezső, a régi ideál, egy-zerre csak otthon termelt a kis városban. Nem sokáig váratott magára, már másnap ott ült a szép asszony szalonjában és Karola lángoló arccal hallgatta az eszeveszett szavakat, melyeket a tengerészti sugdosott a fülebe. Miért nem mond ilyeneket a férje? Mert nem szereti. Kezdte szívesen hallgatni az örültségeket. Régóta nem érzett mámor fogta el.

Akkor sem tiltakozott már, midőn Dezső rábeszélte igyekezett, hogy hagyja el az urát és kövesse őt egy ismeretlen világba — a végtelen tengeren túlra.

És miért ne? Miért kell neki azzal az emberrel együtt élnie? Még a véletlen is segített. Vámosnak néhány napra el kellett utaznia hazulról, éppen a legalkalmasabb idő, hogy örök bucsut mondjon boldogtalansága, rabsága, aranyos kalickájának. De mi lesz a gyermekével? Magával vigye? Van-e joga elrabolni őt atyjától? Nem! Gizi az atyjáé marad. De egy bucsucsókot mégis csak szabad lesz elvinnie magával.

Krónika a hétről.

A múlt hét a király betegségének hete volt. Nemcsak nálunk, de az egész művelt külföldön a legéberebb érdeklődés kísérte az ősz uralkodó egészségi állapotát és a tőzsdék hangulata mutatta, hogy minő nagy érdekek fűződnek királyunk életéhez. — Örömmel vesszük a Schrönbrennből jövő legutóbbi híreket, amelyek arról szólnak, hogy az uralkodó egészsége remélhetőleg mielőbb helyreáll. Igazán áldanunk kell a gondviselést, mert egy esetleges trónváltás nélkül is van a magyarnak untig elég baja.

A nagyobb események mellett eltörpülnek a kicsinyebbek, pedig nem mindig igazán kicsinyek azok, amelyek kevésbé tűnnek föl. A nagy érdeklődést lefoglalta a kiegyezés, — alig kelt figyelmet — megérdemeltet pedig éppen nem — a horvátok legújabb csinje A horvát képviselők ugyanis egyetértően lemondottak a képviselőház bizottságaiban viselt tisztükről. Hát mondjuk, hogy hagyják, de ugyanekkor egyikük — Potocsnyák a neve — kijelenti hetykén, hogy dacára a képviselőház határozatának, a Házat megkövetni nem hajlandó. Hát ezekben a csinnyekben rendszer van. Amiket a horvát képviselők művelnek, az ő rendszeres, a magyar államiaságot fumigáló viselkedésük, mindez igen komoly figyelmet érdemel. Nem elég, hogy egyik szemünk mindég rajtuk legyen: ideje volna már, hogy kezünket is érezzék.

A bíráló választmány ülése.

Somogyvármegye bíráló választmánya folyó hó 19-én délelőtt fél tizenkét órakor tartotta ülését K a p o t s f y Jenő főispán elnöklete alatt, a főispán dolgozó termében. Jelenvoltak: S z é c h é n y i Aladár gróf, S o m m s i c h Andor, P a l l a v i c i n i

Gyermeke fölé hajolt, Gizi nyugtalanul mozgott ide-oda, arca égett és apró kezecskéje olyan forró volt. Az anya aggódva nézett gyermekére. Félig nyitott, sápadt ajkai közt el-elakadt lélekezete, mellecskéje nehezen emelkedett fel és alá, szeméit bágyadtan nyitotta fel s gyenge elhaló hangon suttogá:

— Mama! Mama!

— Itt vagyok édesem. Mi bajod, hol fáj gyermekem?

Gizike nem tudott válaszolni. Szemei újra bezáródtak, úgy feküdt hófehér párnái közt, mint egy halott.

Az anya kétségbeesett kiáltással futott át a szomszédos szobába.

— Orvost! Orvost!

Mit törődött most a tengerésztiszttel, a ki már türelmetlenül várta az állomáson. Nem gondolt most senkire, semmire, csak beteg, haldokló gyermekére.

Megjött az orvos. Valami csillapító szert adott a kicsikének és a mama gondos ápolásába ajánlotta őt, mert veszedelmes gyermek betegség támadta meg Gizikét.

— Melletted maradok gyermekem, — zokogott a szép asszony.

Nemsokára jelentették Dezsőt, Borzalom futott végig a lelkén.

— Nem fogadok senkit, — kiáltá hevesen az inasnak, mondja meg a kapitány urnak, hogy nem hagyhatom el beteg gyermekemet.

A tengerésztisztet nem elégitette ki a válasz.

Ede örgróf, T e v e l y Béla dr. választmányi tagok és N o s z l o p y Tivadar vármegyei aljegyző, előadó.

Olvastatott Süttő Gyula dr. göllei plebános kérelme, melyben a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe tévesen Süttő Lajos dr. néven és foglalkozásaként ügyvédnek történt bejegyzését kiigazítani kéri. Felhivatik, hogy személyazonosságát helyhatósági bizonyítvánnyal igazolja.

Tevely Béla dr. kaposvári ügyvéd kérelme folytán a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe az 1107 kor. 64 fillér helyett az 1607 kor. 14 fillérnek megfelelő helyre leendő felvétele elhatározott.

Kéri Elek attalai plebános ama kérelmével, hogy a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe felvétsék, elutasított, mert még nem lakik két év óta a törvényhatóság területén.

Nemes Manó kaposvári lakos, államvasuti főmérnök 828 kor. 76 fillérrel a virilisek névjegyzékébe felvételre.

Bienenfeld Izidor nagyatádi iparos és kereskedő, valamint Kertész Adolf ottani szálloda tulajdonos ama kérelmével, hogy a legtöbb adót fizetők 1908. évi jegyzékébe felvétsenek, elutasított, mivel adójuk összege nem üti meg a kellő mértéket, azt — pedig, hogy annak kétszeres számítására jogosítva lennének — nem igazolták. Éppen ez okból utasított el Krausz Ignác tabi lakos is.

Szeybold Lajos, Kapoly községhez tartozó Meggyes pusztai lakos ama kérelmével, hogy a legtöbb adót fizetők 1908. évi névjegyzékébe felvétsék, elutasított, mert az általa becsatolt, a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémián nyert végbizonyítvány nem oklevél s így adója kétszeres számítására nincs jogos alap.

Kronberger Adolf Vése községhez tartozó Merke pusztai bérlő kérelmével elutasított, mivel neve az adóhivatal által összeállított kimutatásban nem fordul elő, azt

— Igen fontos ügyben óhajtok beszélni önagságával, izent be ismét.

Karola felkelt, még egy gyengéd pillantást vetett a kis betegre s belépett a mellékszobába.

— Mi ez, — kérdé ingerülten Dezső. — Miért várakoztat?

— Mert nem akarok önnel menni. — Ezzel sarkon fordult s bement kis betegéhez. A tengerész pedig lefőzve távozott s a legelső vonattal elhagyta a várost.

Mikor Vámos hazajött, neje már futott elébe.

— Végre, végre! — kiáltá könnyes szemekkel, — az orvos éppen most mondta, hogy van remény.

A meglepett férj atölelte hitvesét. Mi történhetett távollétében. Karola így még soha sem fogadta.

Nem akart hinni szemeinek. Mily változás állott be neje egész lényében. Karola aztán bevallott mindent férjének, a ki megbocsátott neki. A nő szólt:

— Azért akartam távozni innen, mert azt hittem nem szeretsz és nem is tudsz szeretni.

— Tekints reám! — Válaszolt a férj. Hallgatagon csüggeszté fejét keblére a nő, karjai atölelték a boldog férjet, a ki csak annyit tudott meghatottan mondani:

— Ki fogom érdemelni szerelmedet.

Alpári Lajos.

pedig, hogy mennyi adót fizet, adókönyvecskével nem igazolta.

Baumgartner Adolf szigetvári lakos 849 kor. 86 fillérrel a virilisek névjegyzékébe felvételre.

Hentaller Lajos országgyűlési képviselő felebbezett a Zakányi törvényhatósági bizottsági taggá történt megválasztását megsemmisítő igazáló választmányi határozat ellen.

Tekintettel arra, hogy a leadott 115 szavazat helyett 116 szavazójegy olvastatott össze, vagyis egygyel több mint a hányan szavaztak, a választás igazolatlan, mert Hentaller 103 szavazata ellen csupán 13 szavazat volt s így a választást igazolni kellett.

Az állandó választmány ülése.

Az állandó választmány f. hó 19-én délelőtt 9 órakor a vármegyei székház nagytermében, K a p o t s f y Jenő főispán elnöklete alatt tartotta ülését, melyen a tagok szép számban jelentek meg.

A vármegyei és gyámügyi pénzek elhelyezésére vonatkozólag 9 ajánlat érkezett be, melyek közül legelőnyösebb a csurgói takarékpénztáré, mely 5%, a csurgói takarékpénztár részvénytársaságé, mely 4³/₄%, kamat fizetést ajánl levonás nélkül; még a nagyatádi takarékpénztár részvény-társaság 4¹/₂%-ot, továbbá a somogyvári, a kaposvári, a gazdasági stb. takarékpénztárak ajánlataikat feltételeken, vagyis az osztrák-magyar bank kamatlábától tették függővé.

A választmány ezeket az intézeteket határozott nyilatkozatra hívja fel s ahhoz képest fog a törvényhatósági bizottság dönteni. Bár most kimondatott, hogy az illető pénzüzetek alapvagyonuk 70%-a erejéig kapnak pénzt, a feleslegek pedig az országos hitelszövetkezethöz fognak elhelyeztetni, míg letétek kizárólag a helybeli — kaposvári — pénzüzeteknél.

A cselédtörvény értelmében alkotandó vármegyei szabályrendelet elkészítésére az alispán elnöklete alatt bizottság küldetett ki.

A faluszemesi körjegyzőválasztás ellen beadott felebbezés elutasítása javaslatot.

A somogyvármegyei községi és körjegyzői egyesület kérelme folytán felirat fog intézteni a m. kir. belügyminiszterhez egy Kaposváratt felállítandó jegyzői tanfolyam felállítására tárgyában.

A vármegye augusztusi közgyűlése elhatározta, hogy az elhunyt Sárközy Béla alispán temetési költségeit a vármegye fedezi. Általános megütközést keltett a bizottsági tagoknál a temetés rendezésével megbízott Löw Mór és Testvére cég számlája, mert 3200 koronát számít fel. Feltűnőbb tételek: halottas kocsi 180 kor, két koszorús kocsi a 80—80, összesen 160 korona, bérkocsi egyenként 10—10 korona. Gyertya, bár kijelentve lett, hogy nem kell, mert az alispán ev. ref. vallású volt; 53 csomag, 63 korona. Az alispánhelyettes főjegyző bizatott meg, hogy a cégtulajdonossal lépjen személyes érintkezésbe s a díjak a zenedij-alapból fedeztessenek a rendes áraknak megfelelőleg.

A Budapesten emelendő Arpad-szoborra

az előadói javaslat ellenében, mely mit sem javasolt, dr. Rusa Ernő indítványára a Zenedij alaphól 1000 korona szavaztatott meg.

Ezek után több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után az ülés véget ért.

H I R E K.

— **A hercegprimás beteg.** Budapestről táviratozzák, hogy Vasza Kólos hercegprimás nagy betegen fekszik budavári palotájában. Az ősz egyházfő állapota súlyos.

— **Vármegyei bizottsági-tagválasztás.** Még nem tüzte ugyan ki a törvényhatóság a megyei bizottsági tagválasztásokat, de azért már megindult a választási mozgalom. A mostani megyei bizottsági-tagválasztásoknak azért van kiváló fontosságuk, mert a megválasztandó tagok lesznek hivatva a folyó évi december hóban megtartandó általános vármegyei tisztújítást megejteni. Mindenütt az a törekvés emelkedik ki, hogy az uralkodó politikai pártnak, a függetlenségi és 48-asoknak kipróbált, elvű emberei jussanak be a törvényhatósági bizottságba. Somogyvármegyében még mindig elegenden vannak, akik szeretnék visszaállítani a letűnt korhadt rendszert s ezek minden esetre megfogják kísérteni a függetlenségi és 48-as pártnak akcióját megbénítani. Törekvésük azonban, hinni merjük, hogy nem fog sikerülni, mert a képviselőválasztáskor láttuk, hogy a hatvanheteseknek Somogyvármegyében nincsen talajuk. A választó polgárok tehát legyenek résen és jól fontolják meg kire adják szavazatukat. Most tőlük függ, hogy a vármegye közgyűlési termében is az a part vegye át a vezető szerepet, amely a 48-as eszméknek igazi hive. A szomszédos Baranyavármegyében már kitérték a megyebizottsági tagválasztásokat november hó 6., 7. és 8-ára, ahol gróf Benyovszky Mór főispán igen helyesen eltiltotta a községi jegyzőket a presszionálás és korteskedéstől, hogy minden választó saját meggyőződését követve, élhessen szavazati jogával. Ha nálunk hasonló eljárásra lesz szükség, bizonyára a mi főispánunk sem fog késni olyan erélyes intézkedést tenni, amely biztosítani lesz hivatva a tiszta választásokat.

— **Pécs szab. kir. város új diszpolgára.** Méltó elismerés és kitüntetés érte Zsolnay Miklóst, a pécsi Zolnay féle keramikai gyár tulajdonosát, akit Pécs szab. kir. város törvényhatósága folyó hó 12-én tartott közgyűlésében a hazai műipar fejlesztése, a pécsi országos kiállítás létesítése körül kifejtett kiváló, soha nem muló érdemei elismerésül a város diszpolgárává választotta.

— **Gyászrovat.** Cserneki és tarkeői Desseffy Antal dr. Somogyvármegye szolgabírája 1907. évi október hó 12-ik napján, életének 27-ik évében, Bécsben elhunyt. A megboldogult hült tetemei Vésén f. hó 14-én helyezték örök nyugalomra.

— **A Zsolnay-szobor leleplezése.** Fényes ünnepség keretében múlt vasárnap leleplezték le Pécsen Zsolnay Vilmosnak, a magyar agyagipar művészet világhírű megeremlőjének impozáns szobrát. Az ünnepélyel résztvevett Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter több országgyűlési képviselővel, aki a leleplezés után a kiállítási szinkörben tartott banketten felköszöntőt mondott és a magyar iparosokra üritette poharát. A szoborra az első koszorút Kossuth Ferenc miniszter tette a kereskedelmi kormány nevében a következő szavakkal: »Leteszem a Zsolnay-szoborra a kereskedelmi kormány koszoruját. Ezzel megakarom tisztelni a munka emberének, annak a férfiúnak emlékét, aki fegyver nélkül indult meg a hódítás útján és meghódította a magyar ipar számára a világ rokonszenvét és tiszteletét. Meghódította, nem úgy mint a hadvezérek életeket oltva ki, hanem ellenkezőleg, életet adva az anyagnak, kenyeret adva a munkásoknak, dicsőséget szerezve a magyar iparnak!«

— **A hazardjáték ellen.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter komolyan foglalkozik a végzetesen elharapódzott baccarat játék megszüntetésével. A miniszter aki meggyőződést szerzett, hogy a játék számos existenciát tett tönkre, bizalmasan közölte a klubok és kaszinók vezetőségével, hogy nem tűri meg a baccarat játékot s ha a hazard kártyázást nem szünteti be, az alapszabályokra hivatkozva feloszlatja a kaszinót. Üdvös volna, ha a miniszter egyéb hazardjátékokra is kiterjesztené a legszigorabb tilalmat.

— **Betörés.** F. hó 13-án éjjelkor ismeretlen tettesek betörték Törek Árpád labodi udvari káplán lakására. Azonban Törek megjelenése megriasztotta a betörőket, kik kereket oldottak. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Gyászrovat.** Özv. nemesdedi Stephaich Pálné szül. miskai és monostori Thassy Mária urnőnek élete 78-ik évében Gombán meghalt. A megboldogultnak földi maradványai e hó 17-én helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Stephaich Pál görögali földbirtokos édes anyját gyászolja.

— **Az Eszterházy-utca büze.** A törvénykezési palota udvarán, az Eszterházy-utca szélére van kiépítve egy szennyvíz levezető készülék, amely oly penetránó büzt terjeszt, kivált este felé, hogy nem csak a környéken való járást teszi csaknem lehetetlenné, hanem az egész utcát sőt a Zarda-utcat is eltölti. E bajon okvetlen és sürgősen segíteni kell, mert a kialhatlan büzön kívül még az a csapás is származhatik belőle, hogy a Kaposvároth már amúgy is fellépett tifusz betegséget növeli és más járványos nyavalyáknak is melegágyat fogja képezni.

— **Nem lesz ellenőrzési szemle.** A közös hadügyminiszter rendeletileg intézkedett, hogy az idén a tartalék és póttartalék ellenőrzési szemléje elmarad.

— **Sok a betörés.** A csendőrség nap-nap után kap jelentéseket betörésekről. Így az egyik betörés Alsóvinnyén volt, a birói laknál, hol azonban az ablak kifizetésénél tovább nem mehettek, mert észrevették őket. A másik betörés Hedrahelyen történt Sertő Ferenc földmives lakásánál. Itt is az ablakot feszítették föl, és a szobában keresték azt a 600 forintot, amit Sertő a hitel zövetkezetbe akart vasárnap betenni. A zajra felébredt gazda észrevette a jómadarakat, mire azok az ablakon keresztül elmenekültek.

— **A hadmentességi adó.** 1908 január 1-től megszüntetik a on aránytalanságot, mely a hadmentességi díj kirovása körül fenforgott. A régi állapot szerint, mindenki ugyanazon hadmentességi díjat fizette, míg az új törvény két díjat ismer, az egyiket a

testi fogyatkozás miatt katonai szolgálatra alkalmatlanok kötelesek fizetni, a másikat, a szülői díjat pedig azok, kik egyéb körülmények miatt mentettek fel a katonai szolgálat alól és 4000 korona tiszta jövedelemmel rendelkeznek.

— **Szárazság.** Szomoru hírek érkeznek az egész vármegyéből. A nagy szárazság óriási károkat okoz. A vetés nem kelt ki, mert a mag nem ereszt a kiszáradt talajban csirát. A tengerit is tönkre tette a forróság, a kóró kiszült, a szemek összeszorultak, megfogytak. Szóval a gazdaközönség csüggedten néz a jövő elé. A somogy megyei gazdasági egyesület részletes jelentést tett a szárazság következményeiről a földmivelésügyi miniszterhez és a kormánytól segílyt kért a gazdák támogatására.

— **Iparosok kiképzése.** A kereskedelemügyi miniszter az iparos mesterek és segédek szakszerű kiképzésére Budapesten mestertanfolyamot létesít. Elsősorban a cipész és szabóiparból. Erre felvesznek intelligens, előadó képességgel, szakmájukban kitűnő jártassággal bíró és vándor, vagy más rendszerű szaktanfolyamot végzett, tehát már előképzettséggel bíró fiatal iparos mestert, kivételesen 24 évnél idősebb segédet. A felvettek megfelelő napidíjjal és utazási költséggel lesznek ellátva. A cipészipari szaktanfolyamot folyó évi november hó 4-én nyitják meg és tart december hó 18-ig, a szabóipart pedig január 6-án és tart február 25-ig. A tanfolyamokra való felvétel végett a helybeli ipartestületnél lehet jelentkezni.

— **Ha van szer mely sikeresen hat, úgy az bizonyos az Alföldi fehérkeresztosósorszesz.** Mert ennek mesés ereje oly nagy s alkalmazása annyi féle, hogy méltón megilleti a csodaszer elnevezés. Beszerezhető az Első Alföldi Cognacyárnál Kecskeméten.

K Ü L F Ö L D.

Parlament a Fülöp-szigeteken.

A Fülöp-szigetek az a danaida-ajándék, melyet a spanyol-amerikai háboru Kelet-Ázsiában adott az Egyesült-államoknak. Évtizedes véres harcok árán sem sikerült a szigetcsoport pacifikálása, mert egyes szigetekeken még mindig küzdenek a tagalok szabadságukért és függetlenségükért. A fegyver nem vezetvén célhoz, az Unio kormánya parlamentáris eszközökkel próbál szerencsét. Taft amerikai hadügyminiszter, megnyitotta az első fülöpszigeti parlamentet. Taft megnyitó beszédében egészen őszintén megvallotta, hogy ő a lakosságot még alkalmatlannak találja az önkormányzatra, egyszersmind határozottan megcáfolta azt a hirt, hogy az amerikai kormány el akarná adni a Fülöp-szigeteket.

A Reichsrath ülése.

A képviselőház a cseh radikálisok sürgősségi indítványát tárgyalja, a mely a kormányt felszólítja, hasson a rendelkezésére álló összes eszközökkel oda, hogy az osztrák vasuti alkalmazottak szerződési, munka- és bérvizonyai szabályoztassanak. A képviselőház több óras vita után, melynek folyamán a szociáldemokraták és a keresztény-szociálisták között ismételt szó-

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer.

Minden külföldit fölül-múl hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata

Kedvelt borviz! Olosóbb a szódaviznél!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nag-
éremmel kitüntetve, y
Kitűnő asztali, bor- és
gyógyvíz, a gyomor-
valódi áldás gyomor-
bajosoknak.

Mindenütt kapható!

harcok folytak le, elfogadta a cseh radikálisok javaslatának sürgősségét, úgyszintén a javaslatot is, a mely a kormányt felszólítja, hasson minden eszközzel oda, hogy az osztrák vasúti alkalmazottak szerződési munka- és bérvizonyai rendeztessenek.

A szász trónbeszéd.

A király csütörtökön trónbeszéddel nyitotta meg a szász parlamentet, a melyben fivérének második házasságáról, cannaesi tartózkodásáról és Spanyolországba és Portugáliába teendő utazásáról emlékezik meg. A trónbeszéd ezután több, a parlamentnek előterjesztendő törvényjavaslatot nevez meg, ezek között a második kamara képviselőinek választására vonatkozó határozatok megváltoztatását és végül azon kivánságának ad kifejezést, hogy a német nép a jövőben is élvezni fogja a béke áldásait.

Az orosz helyzet.

A finn szenátus annak idején azt indítványozta, hogy a szabadságra vonatkozólag 1906-ban a finn országgyűlés által elfogadott javaslat jóváhagyandó. A főkörmányzó a törvényjavaslat egyes intézkedései ellen kifogásokat emelt, különösen azok ellen, a melyek államtitkokra vonatkoznak, mindemellét a törvényjavaslat jóváhagyását és szankcióját indítványozta. Ezek után az törvényjavaslatot Pétervárra küldték, hogy azt az illetékes orosz miniszterek felülvizsgálják. A mint most az Aftonbladet jelenti, Helzingforsból, Stolypin miniszterelnök az államtitkárhoz intézett jelentésében mindazon pontokra nézve, a melyekben nyilatkozatát kérték, a törvény jóváhagyása ellen foglalt állást.

A japán trónörökös Koreában.

A japán trónörökös Csempulóba érkezett. A város ünnepiesen fel volt díszítve. A trónörököst hajója kikötésénél a koreai császár és a koreai trónörökös üdvözölték, a kiknek kíséretében azonnal tovább utazott Szöulba. A szöuli pályaudvaron a koreai hivatalnokok és nagyszámu közönség üdvözölte a vendégeket. A koreai trónörökös röviddel a vendég megérkezése után meglátogatta a japán trónörököst, a ki e látogatást viszonzta. Este a várost kivilágították.

K ö z g a z d a s á g.

Hasznos-e a részletfizetési bevételek?

Amidőn pénzük nincs az embereknek, kitalálnak mindenféle módot a szegény kereskedők, hogy tudhassanak portékáikon. Adják kölcsönbe, hitelbe s ami manapság legdivatosabb: részletfizetésre.

A részletfizetési manipuláció pedig veszedelmes egy játék olyan, mint a kétélű kard, vág előre és vág hátra, sohase lehet tudni, hogy melyik esik el tőle, az-e, aki elad, vagy aki vesz?

A hírlapok tele vannak oly híresztelésekkel, melyekben keresett aruk ajánlatnak részletfizetésre. Nagyszerű egérfogók megszorult emberek számára!

Nem is kell hozzá könnyelműség, csak egy kis elszámítás, hogy felbillentse az egyensúly mérlegét a havi bevételekben és kiadásokban.

Ha nincs butorod, vagy ócska, ami van, s ki akarod cserélni: kapsz rögtön egész szobaberendezést, nyomorult 20 kor. havi törlesztésre. Te ezt nem is találod soknak, s belemégy a vételbe, lekötöd magad három esztendőre, hogy fizeted havonként pontosan a részletet. ha nem fizetsz, tudod

ugyis, hogy bepörölnék rögtön az egészért.

Azután, ha már butorod van, hát tükröt is kell venni. Azt is kapsz pompásat 80 koronáért, havonként 4 korona részletfizetésre. De a képek is régiak. A rámajuk se divatos. Azokat is ki kell cserélni. Veszted azt is részletfizetésre. No meg könyvtár is kell: Arany, Vörösmarti, Jókai meg egy lexikon. Ezeket is törlesztheted. Órára, szőnyegre is szerződhetsz részletfizetésre.

Mikor azután már készen vagy a lakásoddal, jön az öltözéked. Beállítasz a szabóüzletbe, s vásárolsz ruhákat pár száz koronáért. Magad, a feleséged, gyermekeidet, sőt még a cseléded is fölruházhatod részletfizetésre.

Azután benézesz egy szomszéd boltba, ott szerződöl gukkerre, messzelátóra, szivartárcára, lőfegyverre és holmi karácsonyi és újvi ajándékokra ugyanily havi részletekre.

Szóval: szerény jövedelem mellett is pár nap alatt egészen urra lehetsz. De bezzeg megérzed már a legelső hónapban a terhet és ha kissé túl találtál belemászni a részletfizetésekbe, végzetessé válhat az könnyen rád nézve, mint a hogy vált is sokakra, akik különben rendezett vagyoni viszonyok közt éltek.

Leghamarabb belemásznak e rossz spekulációba a szerényebb fizetésű tisztviselők.

Akik márs nyakig vannak, benne, azok szomorú példája riasszon el mindenkit ez ajánlatos külsejű veremtől, amelybe könnyű ugyan belemászni, de bajos kijutni belőle.

A hüvelyes magvak tápereje.

A hüvelyes magvak vegyi összetételük következtében a legválsóbb ételekhez tartoznak és nem eléggé ajánlatok, minthogy a táplálékra szükséges nitrogéntartalmu anyagok nagyobb mértékben vannak bennök, mint a husban vagy gabonában.

De hogy a hüvelyesek többi alkatrészeivel is megismerkedjünk, tegyünk kísérletet. Dobjunk egy marék borsót vagy babot egy tál vízbe, hagyjuk ezt meleg szobában állani, míg oly puha lesz, hogy ujainkkal szényomhatjuk, törjük össze, csináljuk péppé és e pépet vászonruhában sajtoljuk ki. Azt fogjuk látni, hogy a vászonból zavaros

folyadék folyik ki és benne az ugynevezett rostany marad. A zavaros folyadékot hagyjuk ülepedni, az üledék keményítőliszt lesz.

A visszamaradt folyadékot hevítsük fel és belőle a fehérnye mint hab válik ki. Most leszűrjük a fehérnyét és bele néhány csöpp erős ecetet öntünk, mely után ismét habos lesz, ez a növényi sajt-adék, mely a sajt és tejhez hasonlít.

Ezen anyagokon kívül van még keményítő-méza, cukor, vilsavas (foszforsavas) méz és kevés víz.

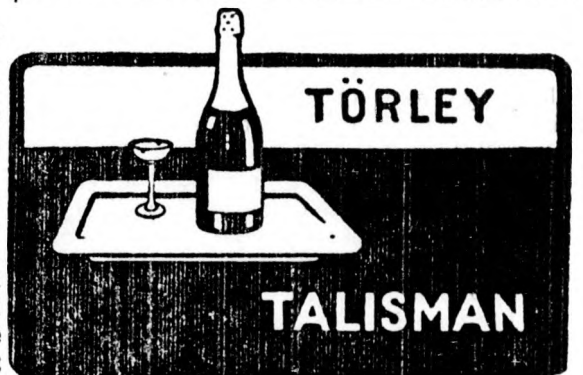
Hogy a keményítő lisztjét minél jobban felhasználhassuk testünkben, jól tesszük, ha jól zsírozva esszük, mert a zsírban a keményítő liszt könnyebben változik át zsírrá.

A hüvelyes magvak nehezen emészthetők, de ezen segíthetünk, ha héjától megfosztjuk és akkor emészthetősége a kenyér és hus között áll.

Ugyszintén emészthetetlenek, ha kemény vízben főzzük. Azért, ha nincs lagy vizünk, főzésekor tegyünk bele fél kanál ketted-szénsavszikenyet, amit minden gyógyszerárban kapni és egészen ártalmatlan. Ezt azért tesszük, hogy meggátoljuk a vízben található méznek a sajt-adékkal való egyesülését és ennek kemény testé való változását, mert főzés közben a méz leülepedik és bevonja a magot finom mézréteggel, mely meggátolja a víz behatását. Azért nem jó a hüvelyeseket ecettel főzni, mert a sajt-adék leülepedik és oldhatatlanná válik. Ezek alapján együnk minél több hüvelyes magvat, testünk táplálására, előnyére.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

RÓZSA JÁNOS

vegyszeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárrott, Fő-utca 31. sz.

S A J Á T H Á Z Á B A N.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyszeti ruhatisztító és gőzműfestő gyárat, mely legújabb

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik. Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

Érvényes 1907. október 1-től.

A Kaposvárra érkező és Kaposvárról induló vonatok téli menetrendje.

1 vonat száma	Allomás	Érkezik	Indul	Jegyzet
Budapest—Fiume				
1002	Kaposvár	d. e. 11 óra 13 p.	d. e. 11 óra 14 p.	gyorsvonat
1004	"	este 10 óra 32 p.	este 10 óra 33 p.	gyorsvonat
1006	"	d. u. 3 óra 06 p.	d. u. 3 óra 14 p.	személy vonat
1008	"	éjjel 4 óra 10 p.	éjjel 4 óra 18 p.	személy vonat
Fiume—Budapest				
1001	Kaposvár	d. u. 5 óra 29 p.	d. u. 5 óra 30 p.	gyorsvonat
1003	"	éjjel 5 óra 09 p.	éjjel 5 óra 10 p.	gyorsvonat
1005	"	éjjel 1 óra 21 p.	éjjel 1 óra 31 p.	személy vonat
1007	"	d. u. 12 óra 42 p.	d. u. 1 óra 06 p.	személy vonat
Ujdombovár—Gyékényes—Zágráb				
1010	Kaposvár	este 7 óra 10 p.	este 7 óra 18 p.	személy vonat
Zágráb—Gyékényes—Ujdombovár				
1009	Kaposvár	d. e. 9 óra 01 p.	d. e. 9 óra 08 p.	személy vonat
Gyékényes—Ujdombovár				
1041	Kaposvár	este 7 óra 47 p.	este 8 óra 39 p.	teher vonat személy szállítással
Ujdombovár—Gyékényes				
1042	Kaposvár	reggel 7 óra 24 p.	reggel 7 óra 40 p.	teher vonat személy szállítással
Siófok—Mocsolád—Kaposvár				
4311	Kaposvár	reggel 8 33 p.	—	
4313	"	este 7 órakor	—	
Kaposvár—Mocsolád—Siófok				
4312	Kaposvár	—	reggel 5-20 p.	
4314	"	—	d. u. 3-20 p.	
Fonyód—Kaposvár				
4401	Kaposvár	reggel 7 02 p.	—	
4403	"	este 9 45 p.	—	
4411	"	d. u. 2 52 p.	—	
Kaposvár—Fonyód				
4402	Kaposvár	—	d. u. 1-18 p.	
4404	"	—	d. u. 3-30 p.	
4412	"	—	reggel 7 35 p.	
Szigetvár—Kaposvár				
4511	Kaposvár	reggel 7 09 p.	—	
4513	"	d. u. 2 57 p.	—	
Kaposvár—Szigetvár				
4512	Kaposvár	—	reggel 5-15 p.	
4514	"	—	d. u. 4 órakor	
Barcs—Kaposvár				
4611	Kaposvár	reggel 7-13 p.	—	
4613	"	este 9-28 p.	—	
Kaposvár—Barcs				
4612	Kaposvár	—	éjjel 4-30 p.	
4614	"	—	d. u. 3-46 p.	

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Manhold Kálmán

KULA, Bács megyének a Telecska magaslátán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlő-oltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden atyanon fajtisztán, sima és gyökeres zöldajtvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szives megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

NAGY LAJOS
SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket**, ugyszintén **bőrönd, vadászati és bőr-díszmű árukat**.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

Mesésen olcsó!

Magyarország legkitünőbb három lapja!
A magyar újságírás szenzációi!

A magyar közönség legkedvesebb lapjai!

— A NAP —
újságvállalat lapjai:

A NAP

A NAP újságvállalat esti lapja.

A NAP előfizetési árai:

Egész évre 16 K. — f. | Negyedévre 4 K. — f.
Félévre . . 8 K. — f. | Egy hónapra 1 K. 40 f.

Égyes szám mindenütt 2 krajcár.

A HIR

A NAP újságvállalat reggeli lapja.

A HIR előfizetési ára:

Egész évre 16 K. — f. | Negyedévre 4 K. — f.
Félévre . . 8 K. — f. | Egy hónapra 1 K. 40 f.

Égyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP újságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . 6 k. — f. | Negyedévre . 1 k. 50 f.
Félévre . . 3 k. — f. | Egy hónapra — k. 50 f.

Égyes szám mindenütt 5 krajcár.

Aki a „Fidibusz“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a folyó hó végén megjelenő díszes „FIDIBUSZ NAPTÁR“-t.

Tessék mutatós számot kérni!

A NAP és A HIR a 48-as eszmények és a magyar nemzeti törekvések leghívebb, legtüzesebb szószólója.

Tessék mutatós számot kérni!

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet“ tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékozást szerezhetnek.

Nyomdai munkákra
jutányos áron készít
Hagelman Károly
könyvnyomdája
Kaposvár.

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint

— 25 év óta fennálló —

hirdetési irodámat

f. évi augusztus hó 1-én

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

helyeztem át.

Kitünő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

Telefon 36—24.